

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Історії, археології, інформаційної та архівної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Експертиза предметів і атрибутів: нумізматики і боністика
Викладач (-і) <i>(фото за бажанням)</i>	Микола Тупчієнко, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри Історії, археології, інформаційної та архівної справи
Контактний тел.	+38(066) 6 241219
E-mail:	tupchy_mp@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів - 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів - 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська, частково / англійська (роз'яснення англійської термінології) та латина (перекладання написів на монетах).
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, Google meet, через електронну пошту, Viber, Messenger, за домовленістю.
Пререквізити	Потребує базових знань з «Музеєзнавства», «Археології та давньої історії України»,

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Експертиза предметів і атрибутів: нумізматики і боністика» сформувані в здобувачів знання, уміння та навички проводити джеролозначий аналіз та мистецтвознавчу експертизу предметів нумізматики та боністики, встановлювати їх автентичність.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на

сучасному ринку праці;

- теоретична підготовка здобувачів з питань атрибутики **предметів нумізматики та боністики** різних історичних періодів, змісту та ролі експертних комісій у проведенні експертизи;
- надання здобувачам теоретичних знань у процесі вивчення ними методик проведення експертизи предметів нумізматики та боністики різних історичних періодів.

2. Результати навчання

- У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні етапи та форми організації виконання експертизи предметів нумізматики та боністики;
- атрибутивні особливості предметів нумізматики та боністики різних історичних періодів;
- характеристики матеріалів та технологій виготовлення предметів нумізматики та боністики

вміти:

- організовувати проведення експертизи, правильно формулювати її мету обґрунтовано обирати методичні прийоми проведення експертизи;
- використовувати результати аналізів природничих наук щодо складу металу, типів паперу, технологій виготовлення;
- узагальнювати результати експертизи та робити виважені висновки;
- застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в професійному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; [Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО](#); Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Зміст дисципліни:

Тема 1. Історія грошового обігу У країни,

Тема 2. Актуальні питання сучасної нумізматики.

Тема 3. Введення в експертизу предметів нумізматики, сфери її застосування.

Тема 4. Науковий опис та ідентифікація предметів нумізматики та боністики.

Тема 5. Застосування технічних засобів та сучасних вимірювальних приладів в процесі експертизи.

Тема 6. Використання точних методів вимірювання та інтерпретація складу металу.

Тема 7. Оцінка вартості об'єкту експертизи, визначення різних видів вартості.

Тема 8. Визначення історичної та культурної, художньої, музейної та колекційної цінності.

Тема 10. Висновок експерта та супровідні документи до нього.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною системою, у тому числі: перший рубіжний контроль - 50 балів, другий рубіжний контроль - 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література*

Основна: (Базова)

1. Денисюк Ж.З. Методичні рекомендації щодо проведення експертизи оціночної вартості музейних предметів / Національний музей історії України. Київ, 2018. 17 с.

2. Індутний В. В. Оцінка пам'яток культури. Київ, 2009. 537 с.

3. Кравчук М. Експертиза культурних цінностей у Волинському НДЕКЦ МВС України : наук. зб. Волинський музей: історія і сучасність. Вип. 6. Луцьк, 2019. С. 198-201.

4. Потильчак О. В. Лабораторний практикум з експертизи бон : навч.- метод. посібник. Київ, 2018. 13 с.

5. Потильчак О.В. Лабораторний практикум з нумізматичної експертизи : навч.-метод. посібник. Київ, 2018. 18 с.

6.Шман С. Ю. Культурологічні аспекти державної експертизи культурних цінностей в сучасній Україні : автореф. дис. ... канд. культурології. Київ, 2013. 20 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Історії, археології, інформаційної та архівної справи, Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.